Kaupunkien turvallisuus- ja valmiussuunnittelu

Turvallisuutta kylillä

Syksy 2026

Turvallisuuspäällikkö Artturi Nieminen

HYVINKÄÄ

Sisältö

- Turvallisuus hyvinkäällä
- Kaupungin valmius ja varautuminen
- Konkreettisia keinoja varautua

Turvallisuus Hyvinkäällä

HYVINKÄÄ

Poliisi yht
106 Hyvinkää

Ilmoitettu Kpl	2023	2024	01-08 2024	01-08 2025	VUOSI muutos	VUOSI muutos%
törkeä varkaus, varkaus	622	457	298	398	100	33,56%
näpistys	623	491	335	305	-30	-8,96%
kavallus	32	43	25	30	5	20,00%
petos, vakuutuspetos, maksuvälinepetos	507	543	390	299	-91	-23,33%
vero-, avustusrikokset	13	9	4	7	3	75,00%
ryöstö, kiristys	35	27	20	24	4	20,00%
vahingonteko	327	299	184	202	18	9,78%
luvaton käyttö	14	11	6	6	0	0,00%
kätkemisrikokset	13	12	5	15	10	200,00%
muut omaisuusrikokset	44	42	27	36	9	33,33%
Omaisuusrikokset	**2 230**	**1 934**	**1 294**	**1 322**	**28**	**2,16%**

Ilmoitettu Kpl	2023	2024	01-08 2024	01-08 2025	VUOSI muutos	VUOSI muutos%
murha, tappo, surma, lapsensurma	6	6	2	4	2	100,00%
törkeä pahoinpitely, tappeluun osallistuminen	25	11	8	18	10	125,00%
pahoinpitely, lievä pahoinpitely	342	337	226	197	-29	-12,83%
törkeä kuolemantuottamus, kuolemantuottam	0	0	0	0	0	/0
törkeä vammantuottamus, vammantuottamus	15	12	8	9	1	12,50%
muut henkeen ja terveyteen kohdistuneet riko	4	6	3	2	-1	-33,33%
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	**392**	**372**	**247**	**230**	**-17**	**-6,88%**

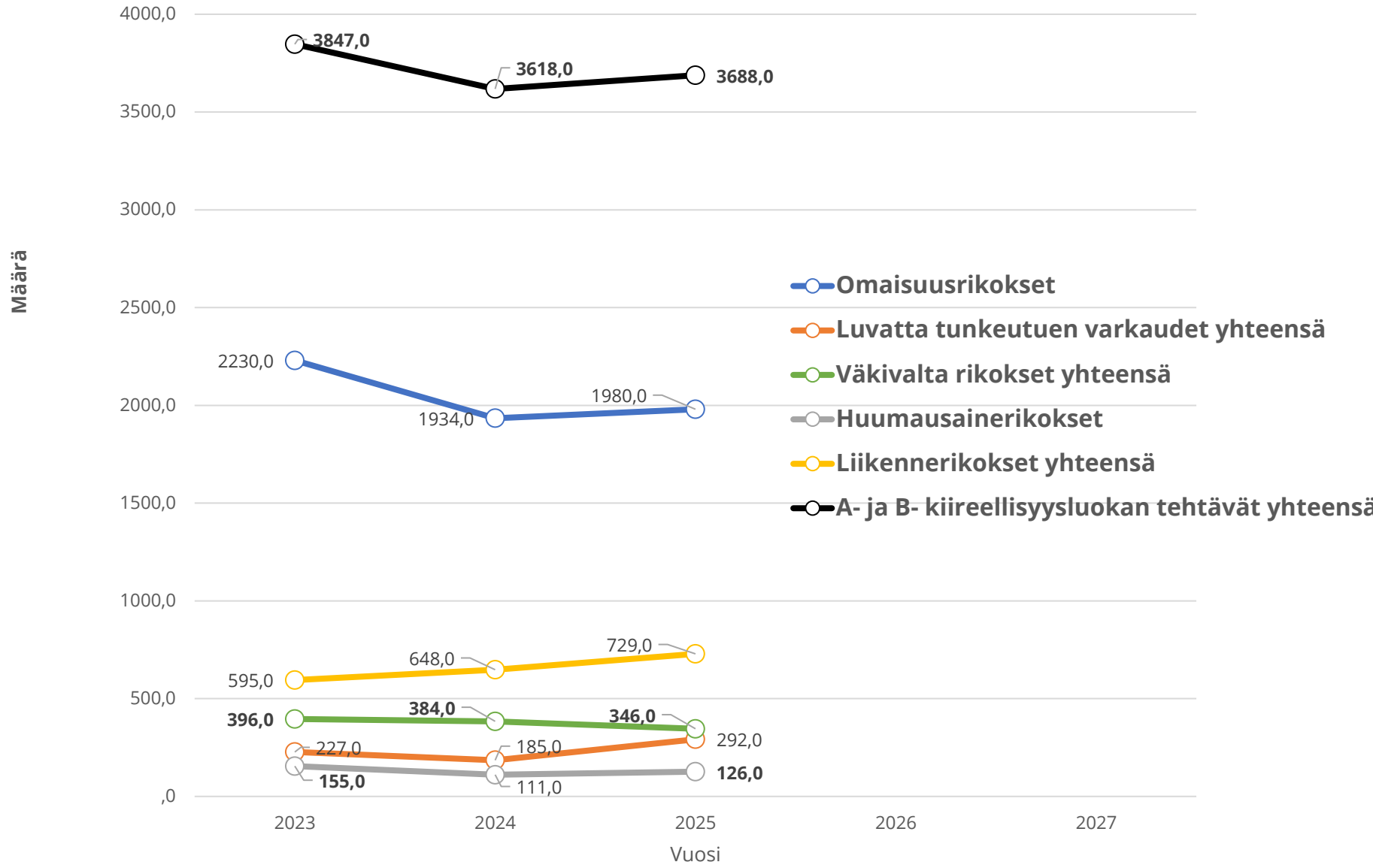
Ilmoitettu Kpl	2023	2024	01-08 2024	01-08 2025	VUOSI muutos	VUOSI muutos%
HUUMAUSAINEEN KÄYTTÖRIKOS	98	73	51	52	1	1,96%
HUUMAUSAINERIKOS	40	35	25	26	1	4,00%
TÖRKEÄ HUUMAUSAINERIKOS	17	3	3	5	2	66,67%
huumausainerikokset	**155**	**111**	**79**	**83**	**4**	**5,06%**

Ilmoitettu Kpl	2023	2024	01-08 2024	01-08 2025	VUOSI muutos	VUOSI muutos%
LIEVÄ VAHINGONTEKO	76	61	35	31	-4	-11,43%
TÖRKEÄ VAHINGONTEKO	6	2	1	0	-1	-100,00%
VAHINGONTEKO	245	236	148	171	23	15,54%
vahingonteko	**327**	**299**	**184**	**202**	**18**	**9,78%**

Hyvinkään rikostilastot 2023-2025

(perustuu poliisilta saatuihin rikostilastoihin)

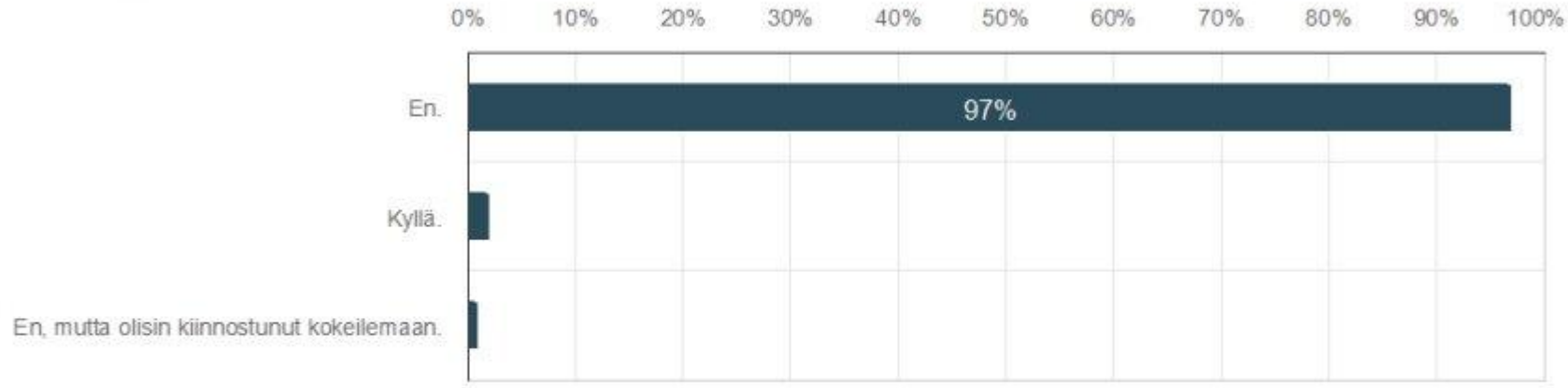

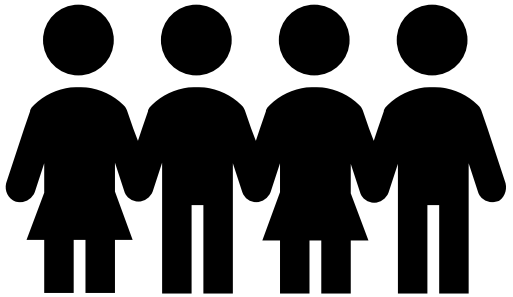
Oletko käyttänyt huumausaineita?

Huumausaineilla EI TARKOITETA nikotiinituotteita ja alkoholia.

Vastaajien määrä: 1109

	n	Prosentti
En.	1081	97,5%
Kyllä.	19	1,7%
En, mutta olisin kiinnostunut kokeilemaan.	9	0,8%

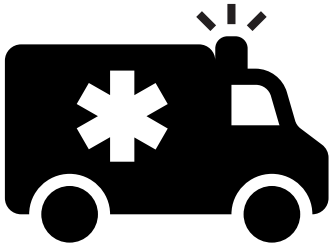
- Elämäni sankarit
- Hvkyselyt Hyvinkään 9lk 25-26

Arjen turvallisuus

<u>Hyvinkään kaupungin johtoryhmät (tarpeen ja tilanteen mukaan)</u>

- Rakennetun turvallisuuden työryhmä
- Liikenneturvallisuustyöryhmä
- Hyvinvointiryhmä
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen väestönsuojeluyhteistyöryhmä
- Keski-Uudenmaan turvallisuus -työryhmä
- Turvallinen ja kriisinkestävä kunta -verkosto
- Kuntaturvallisuusverkosto
- Keski-Uudenmaan turvallisuusfoorumi ja turvallisuusfoorumin ohjausryhmä

- ❖ Arkinen yhteistyö poliisin kanssa.
- ❖ Kaupungin sisäinen yhteistyö yksittäisissä tapauksissa
  - Parantolan puisto

Kaupungin valmius ja varautuminen

Häiriötilanteet vs. poikkeusolot

HÄIRIÖTILANNE

- Äkillinen, normaalia toimintaa häiritsevä tapahtuma tai tilanne
- Yleensä paikallinen tai toimialakohtainen
- Hoidetaan normaaliolojen valtuuksilla ja suunnitelmilla
- Esimerkkejä
  - Sähkökatko
  - Kyberhyökkäys
  - Tulipalo tai myrsky
  - Pandemian alkuvaihe
- Organisaation toiminta
  - Normaali varautuminen
  - Pelastussuunnitelma
  - Riskienhallinta
  - Viestintä
  - Häiriötoimintakortit

POIKKEUSOLOT

- Vakava, yhteiskunnan toimintaa laajasti uhkaava tilanne
- Koko yhteiskuntaa koskeva
- Edellyttää **valmiuslain (1552/2011)** tai puolustustilalain käyttöönottoa
- Esimerkkejä
  - Sotilaallinen hyökkäys
  - Yleinen liikekannallepano
  - Vakava pandemia (esim. COVID-19 keväällä 2020)
  - Organisaation toiminta
    - Poikkeustilanteisiin varautuminen osana valmiussuunnittelua
    - Häiriötilanteita varten tehdyt toimintasuunnitelmat tukevat
    - Tietoisuus valmius- ja puolustustilalain tuomista muutoksista

Kaupungin varautuminen?

- Tavoitteena jatkaa lakisääteisiä ja kriittisiä toimintoja myös poikkeusoloissa, turvaten kuntalaisten peruspalvelut ja elintärkeät toiminnot.
- Valmiussuunnittelu
  - Tilannekuva
  - Viestintä
  - Johtaminen
- Yhteistyö
  - Viranomaiset
  - Hyvinvointialueet
  - Kunnat
  - Sidosryhmät

Kunnan valmiussuunnittelun kehys

- **Valmiuslaki 1552/2011 määrittelee, että kuntien** *”tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.”*

- Kuntien välillä ei ole yhtenäistä rakennetta valmiussuunnittelulle, vaikka kaikki noudattavat samoja lakeja sekä asetuksia.
  - Kuntien koko ja väestömäärät ovat erilaiset
  - Resurssit
  - Sijainti
  - Toimintaympäristö

- Pelastusopiston laatima ohje “Kunnan valmiusuunnitelman yleisen osan malli ja ohje sen käyttöön” vuodelta 2012.

Valmiussuunnittelun rakenne

Valmiussuunnitelma yleinen-osa (julkinen)

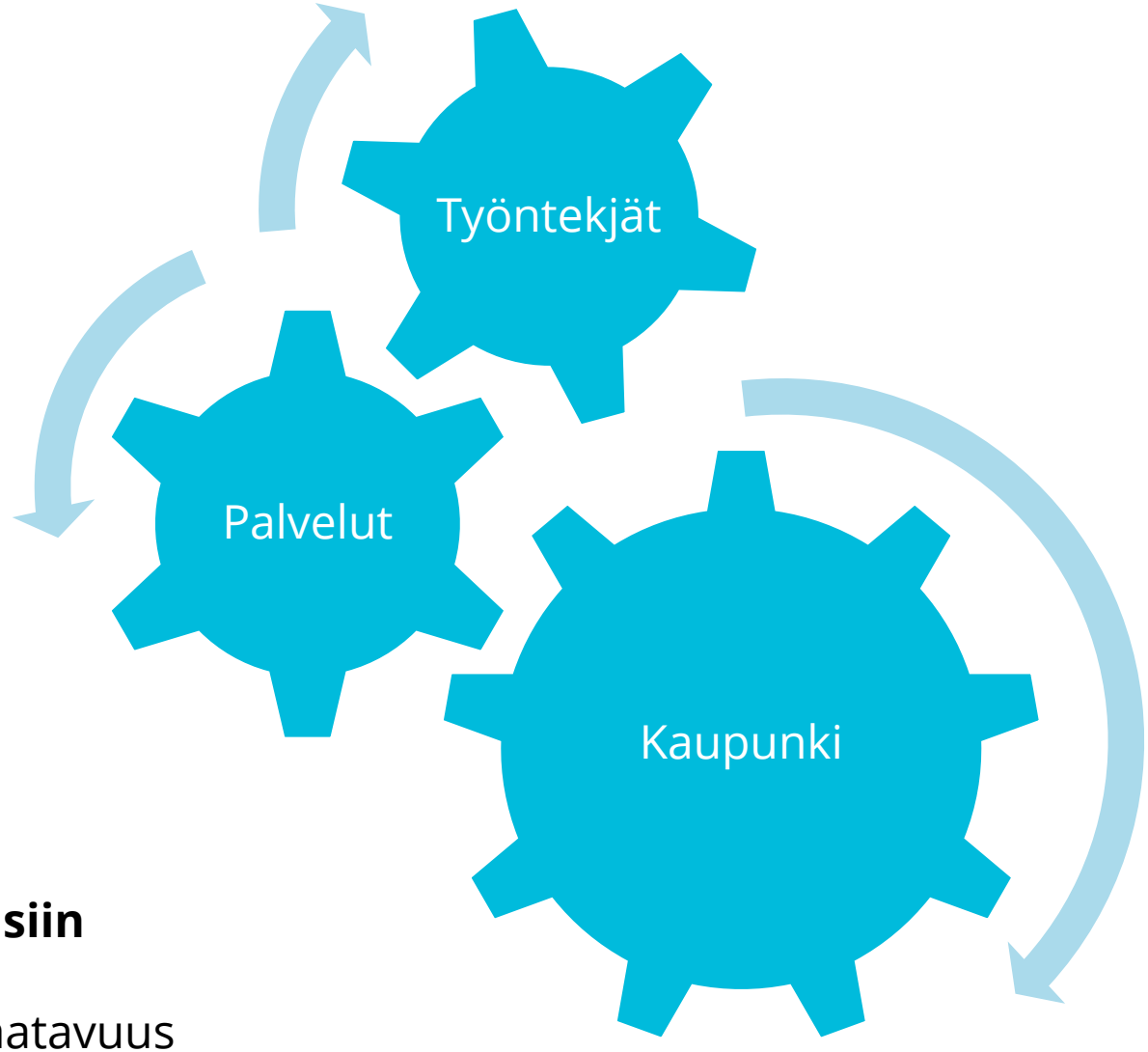
- **Kunnan** organisaatio ja vastuuhenkilöt poikkeusoloissa
- **Johtaminen**
- **Keskeiset** kriittiset toiminnot ja palvelut
- **Varautumisen** periaatteet ja tavoitteet poikkeus- ja häiriötilanteissa
- **Tilannekuvan** muodostaminen ja viestintä (sisäinen ja ulkoinen)
- **Poikkeusolojen** päätöksenteko ja toimivaltuudet
- **Yhteistyö** muiden viranomaisten, järjestöjen ja yritysten kanssa
- **Resurssien** hallinta ja huoltovarmuus
- **Poistumis**- ja kokoontumisjärjestelyt kriisitilanteissa
- **Kriisiharjoitukset**, koulutus ja päivitykset suunnitelman ylläpitämiseksi
- **Häiriötilannekortit**

Toimialojen valmiussuunnitelma

- **Toimialan** kriittiset tehtävät ja palvelut poikkeusoloissa
- **Johtaminen** ja organisaatiorakenne toimialan sisällä
- **Riskien** ja uhkien arviointi kyseiselle toimialalle
- **Tilojen** ja resurssien hallinta (henkilöstö, kalusto, tarvikkeet)
- **Toimialakohtaiset** poikkeusmenettelyt ja ohjeet
- **Tilannekuvan** seuranta ja raportointi
- **Viestintä** ja tiedonkulku sisäisesti ja muiden toimialojen/viranomaisten kanssa
- **Harjoitukset,** koulutus ja suunnitelman päivitys toimialan osalta
- **Häiriötilannekortit**

Työntekijät

- Suunnitelmat ovat tärkeitä, mutta työntekijät ovat avainasemassa.
- Ilman osaavia työntekijöitä kaupungin palvelut eivät toimisi ja kaupunki ei toimi.

Työnteko lopetettaisiin kaupungissa?

- Talousvesi
- Koulutus ja varhaiskasvatus (palveluiden piirissä työntekijöitä muilta paikkakunnilta)
- Infra

Työnteko lopetettaisiin valtakunnallisesti?

- Elintarvikkeiden saatavuus
- Polttoaine
- Sähkö

Konkreettisia tapoja varautua

Konkreettisia keinoja

- Sähkökatko: irrallinen voimakone, vara-akusto (UPS), sähköpatteri, kiinteistön voimakone, vesiastioita, toimintaohjekortti, manuaaliset maksumenetelmät (kirjanpito käsin), taskulamput.
- Vedenjakeluhäiriö: vesiastioita tai säiliöitä, wc:n käyttö, vedenjakelun järjestäminen
- Tietoliikennehäiriö: mobiilidatayhteys, kriittisten toimintojen offline-versiot (asiakaslistat ym.), varamenetelmät eri palveluille, säännölliset varmuuskopiot järjestelmistä ja tiedostoista.
- **Kaikissa tilanteissa on huomioitava miten viestintä toteutetaan henkilöstölle ja yhteistyökumppaneille.**
- **Harjoitteleminen esim. blackout-testi tai pöytäharjoittelu**

Pitkä sähkökatko saisi yhteiskunnan polvilleen 48 tunnissa - tiedätkö miten varautua?

Kuva: Annukka Palmén-Väisänen

Tiivistys

- Tavoitteena
  - Jatkaa toimintaa mahdollisimman normaalisti kaikissa tilanteissa.

- Miten voin itse varautua?
  - Tunnista oma toimintaympäristösi missä työskentelet ja perehdy valmius- ja poikkeustilalakiin.
  - Arvioi, millä tavalla erilaiset häiriötilanteet tai poikkeusolot voivat vaikuttaa toimintaan
  - Suunnittele miten varaudut erilaisiin häiriötilanteisiin (veden- ja sähkönjakeluhäiriö, tietoliikennehäiriö, säännöstelyt (osto- tai jakelukortti) ja kauanko toimintaa voidaan jatkaa esim. viikon mittaisessa häiriötilanteessa.
  - Tee yhteistyötä.

Hyvinkään kylät

- Turvallisuussuunnitelmien päivittäminen vuonna 2027

Kiitos!